

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва
№ 450 «31» серпня 2020р.

ПОЛОЖЕННЯ
щодо розробки силябусу навчальної дисципліни в
Харківському національному
аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва

Харків – 2020

Загальні положення

Положення «Щодо розробки силабусу навчальної дисципліни в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва» (далі – Положення) розроблено, як складова частина системи забезпечення якості освітньої діяльності і встановлює єдині вимоги до змісту та оформлення силабусу навчальної дисципліни в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва (далі – ХНАУ ім. В.В. Докучаєва). Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами), Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва.

Метою Положення є підвищення якості освітнього процесу за рахунок пояснення здобувачу суті і форми навчальної дисципліни, оптимізації освітнього процесу, як засобу набуття компетентностей.

Це Положення є визначає структуру і порядок формування силабусу навчальної дисципліни.

Згідно з Глосарієм, затвердженим рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол від 29 серпня 2019 р. № 9) силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувача. В ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно *deadlines* і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання.

В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю навчальною дисципліною. Здобувач має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс.

Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти здобувач, вивчаючи цей курс.

Силабус включає в себе анотацію курсу, мету вивчення навчальної дисципліни, перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять.

Силабус створюється для здобувача. В силабусі навчальної дисципліни необхідно реалізувати компетентності, які прописано в стандарті та освітній програмі, описати види діяльності здобувача при вивченні дисципліни.

Силабус розробляється і затверджується до початку навчального року термін розробки силабусу визначається завідувачем кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна, фіксується протоколом засідання кафедри, зберігається на кафедрі та розміщують на офіційному веб-сайті ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Силабус розроблюють науково-педагогічні працівники кафедри, за якими закріплено навчальну дисципліну, відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

Силабус створюють як окремий документ, що складений на основі робочої програми навчальної дисципліни, відповідно до ОПШ.

Підготовку силабусу включають в план роботи кафедри та індивідуальний план викладача. Складові, що включаються в силабус, мають відповідати сучасному рівню розвитку освіти і науки та передбачити: логічно послідовний виклад змісту силабусу, використання методів і технічних засобів освітнього процесу, що дозволяють здобувачам вищої освіти набути відповідних компетентностей.

Формування силабусу навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни включає:

1. Загальну інформацію про викладача (лектора, асистента)
2. Назву навчальної дисципліни і кількість кредитів, що відводяться на її вивчення

Назву навчальної дисципліни слід вносити в силабус у точній відповідності з навчальним планом спеціальності та / або освітньої програми.

Код навчальної дисципліни визначається згідно з прийнятою, єдиною

системою кодування в навчальному плані та освітньою програмою.

Кількість кредитів указують відповідно до навчального навчального плану, освітньої програми

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Час і місце (номер лекційного залу, аудиторії, лабораторії, студії тощо) проведення навчальної дисципліни визначають згідно з затвердженого розкладу занять. У розклад в обов'язковому порядку вносять аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття, консультації та ін.). Самостійна робота є позааудиторною і проводиться за графіком, але її в обов'язковому порядку вносять у силабус.

Частка аудиторних занять у загальному обсязі самостійної роботи здобувачів визначається положеннями ХНАУ ім. В.В. Докучаєва.

4. Характеристику навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни, яка може бути самостійним модулем або частиною великого за обсягом модуля, включає: призначення дисципліни, описане в термінах компетентностей, мету і завдання вивчення дисципліни, короткий зміст і план реалізації навчальної дисципліни.

4.1 Призначення навчальної дисципліни

Призначення навчальної дисципліни – визначення її місця в структурі професійної підготовки майбутніх фахівців. У силабусі необхідно відповісти на запитання: чому потрібно вивчити цю дисципліну в ході здобуття освіти з тієї чи іншої спеціальності? Які компетентності, програмні результати має набути здобувач після засвоєння змісту дисципліни?

Призначення навчальної дисципліни рекомендують визначати конкретно і коротко.

4.2 Мета вивчення дисципліни

Мета навчання – це: 1) заздалегідь усвідомлений і планований результат навчальної діяльності здобувачів; 2) результат взаємодії викладача і здобувача, що формується у свідомості викладача у вигляді узагальнених уявлень, відповідно до яких він відбирає і співвідносить

завдання та всі інші компоненти навчального процесу.

Таким чином, мета вивчення дисципліни є системоутворювальним елементом, який відіграє вирішальну роль в організації та здійсненні всього процесу навчання.

Мету навчання рекомендують формулювати так, щоб була можливість виміряти ступінь її досягнення, що зручно робити в інфінітивній формі (навчити ..., виробити ..., сформувати ... і т.ін.).

4.3 Завдання вивчення дисципліни

Завдання – це конкретне вираження мети, відповідь на запитання: з чим знайомить, чого навчить, які компетентності формує дисципліна?

Формулювати мету і завдання треба діагностично. Діагностично визначені мета і завдання повинні описувати не абстрактні дії (дати ..., вирішувати ... і т.ін.), а конкретні результати того, хто навчається (знати ..., розуміти ..., застосовувати ... і т.ін.).

4.4 Зміст навчальної дисципліни

Зміст навчальної дисципліни – це система знань, умінь і навичок, засвоєння яких дозволяє здобувачу набути тих чи інших компетентностей для успішної професійної діяльності.

Визначати зміст навчальної дисципліни рекомендується у лаконічній формі, відображаючи найбільш привабливі для здобувачів і важливі з погляду професійно-практичної підготовки теми. Слід особливо підкреслити, що в умовах кредитної технології навчання зміст у силабусі навчальної дисципліни є орієнтовною основою для вибору викладача, а для вибіркових дисциплін – самої дисципліни і викладача.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни – це набуття здобувачами компетентностей, які мають бути сформовані в ході безпосередньої (аудиторні заняття) або опосередкованої взаємодії з викладачем (СРЗ, робота з літературою, програмний і мультимедійний супровід тощо).

У навчальному процесі ХНАУ ім. В.В. Докучаєва результатом навчання є компетентності, знання, уміння, навички в рамках тієї чи іншої

професії, розвиток творчої діяльності.

Уміння – це «знання в дії», тобто володіння способами застосування знань на практиці.

Навички – це вміння, доведені до автоматизму внаслідок багаторазового повторення. Навичка складається з простих прийомів діяльності, але в процесі вироблення навичок обов'язково потрібен контроль і регулювання з боку викладача.

Компетентності – це практичне застосування знань, умінь і навичок, набутих у процесі навчання.

5. План вивчення дисципліни

У плані вивчення дисципліни рекомендують формулювати теми з орієнтацією на зміст робочої програми навчальної дисципліни. Важливо зазначити, що здобувачі в ході вивчення дисципліни очікують утілення саме того змісту, який було заявлено на сайті, потім в силабусі, на основі якого зроблено вибір дисципліни.

Формулювання тем у силабусі повинно не лише викликати інтерес здобувачів під час вибору дисципліни, але й мотивувати їхню майбутню навчально-пізнавальну діяльність.

В умовах кредитної технології навчання заняття потрібно проводити переважно в активній і творчій формі. Тому пріоритетними формами організації навчання в ХНАУ ім. В.В. Докучаєва є проблемні й оглядові лекції, активні семінари, лабораторні заняття, дискусії, ділові ігри, кейс-завдання, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної і телекомунікаційної техніки тощо.

Методи навчання, застосовувані на заняттях, повинні істотно відрізнятися від «традиційних» методів. Це мають бути методи, спрямовані на формування активного сприйняття індивідуальної інформації.

6. Самостійну роботу здобувача вищої освіти

Оскільки одне із завдань кредитної технології навчання полягає в

розвитку здатності здобувачів до самоосвіти, то СРЗ стає основною формою організації навчання, що виражається і в співвідношенні аудиторної та самостійної роботи.

Самостійна робота здобувача ХНАУ ім. В.В. Докучаєва є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від занять час. Самостійна робота здобувача забезпечується наявністю відповідних підручників, навчальних та методичних посібників, текстів лекцій викладача (у т.ч. інформацією, наявною в репозиторії електронної системи управління ХНАУ ім. В.В. Докучаєва) та власними конспектами лекцій; можливістю скористатися відповідною науковою і періодичною літературою.

Зміст самостійної роботи (СР) здобувача визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами і завданнями викладача.

У ході виконання СР здобувача необхідно надати можливість консультації у викладача (отже, графік СР повинен бути відомий здобувачу). Очевидно, що під час виконання завдань СР не кожен здобувач буде відчувати потребу в консультативній допомозі викладача, але саму можливість консультації слід передбачити.

Для ефективної СР потрібно виконувати такі умови: цілі завдань для СР повинні бути зрозумілі здобувачам; завдання для СР мають бути доступні, містити алгоритми їх виконання та методичні рекомендації; форма контролю, критерії оцінки і терміни здачі СР повинні бути чітко визначені і заздалегідь відомі здобувачам.

7. Контроль і оцінку результатів навчання

В умовах кредитної технології навчання контроль успішності здобувачів з кожної навчальної дисципліни поділяють на поточний, модульний контроль, і підсумкову атестацію.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань здобувачів яку проводить викладач на поточних заняттях відповідно до розкладу та робочої навчальної програми дисципліни.

Таким чином, поточний контроль успішності здобувачів проводить

викладач, який веде дисципліну, безпосередньо в ході її вивчення. Його мета – систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань тощо.

Можливості поточного контролю: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до здобувачів, індивідуалізація навчання тощо.

У робочій програмі дисципліни та в силабусі конкретно визначають методи поточного контролю:

- усний контроль (у ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);
- письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі та ін.);
- комбінований контроль;
- презентація СРО;
- практичний контроль (у ході практичних робіт, у ході всіх видів практики);
- спостереження як метод контролю;
- тестовий контроль;
- лабораторний контроль та ін.

Підсумковий контроль успішності – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни. Якщо дисципліну вивчають протягом декількох академічних періодів, то підсумковий контроль можна проводити за частиною дисципліни, вивченої в цьому академічному періоді.

Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни у ХНАУ ім. В.В.

Докучаєва здійснюється у формі складання екзаменів, заліків відповідно до освітньої програми та навчального плану.

Мета оцінки – стимулювати і спрямовувати навчально-пізнавальну діяльність здобувачів. Основні вимоги до оцінки: об'єктивність, гласність і ясність, дієвість, усебічність, значущість і авторитетність.

Оцінку навчальних досягнень здобувачів здійснюють за національною системою та ECTS (табл. 1).

Таблиця 1. Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова оцінка з дисципліни включає оцінки поточної успішності та підсумкового контролю (екзаменаційної оцінки). Частка оцінки поточної успішності становить 70% у підсумковій оцінці ступеня засвоєння здобувачем програми навчальної дисципліни. Оцінка підсумкового контролю становить 30% підсумкової оцінки знань з навчальної дисципліни.

Під час заповнення в силабусі пункту «Контроль і оцінка результатів навчання» рекомендують ясно і чітко визначити: Як планується здійснювати контроль? Які форми контролю будуть переважно використовуватися? Як буде здійснюватися оцінка знань здобувачів?

8. Політику навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які

викладач висуває до здобувача під час вивчення дисципліни, та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізнень і т.ін.); правил поведінки на заняттях (активну участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи, відключення телефонів та ін.); заохочень і стягнень (за що можуть нараховуватися або відніматися бали тощо).

Політику навчальної дисципліни рекомендують вибудовувати з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту, положень ХНАУ ім. В.В. Докучаєва та інших нормативних документів.

Загальні технічні вимоги до оформлення *силабусу*:

1. Обсяг *силабусу* становить 4 – 7 сторінок комп'ютерного тексту.
2. Шрифт: Times New Roman.
3. Розмір шрифту: 12 – 14 (українська мова).
4. Інтервал: одинарний.
5. Параметри сторінки: верхнє, нижнє, праве і лівє поле – 2 см.
6. Нумерація сторінок: вверху сторінки; вирівнювання: від центру.

Порядок затвердження, періодичного перегляду (удосконалення) силабусу навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни затверджують на засіданні кафедри разом з програмою та робочою програмою навчальної дисципліни, розміщують на офіційному веб-сайті ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, зберігають на кафедрах у роздрукованому вигляді та надають здобувачам у кінці семестру, який передує семестру вивчення навчальної дисципліни.

Силабус навчальної дисципліни потрібно щорічно оновлювати в частині всіх компонентів, крім місії (мети) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення *силабусу* можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або викладачів дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до гаранта освітньої програми;
- результати оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та / або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування здобувачів про враження від вивчення початкової дисципліни.

5. Прикінцеві положення

1. Положення вступає в силу з моменту його прийняття вченою радою ХНАУ ім. В.В. Докучаєва:

- для третього (освітньо-наукового) та наукового рівнів вищої освіти з 2020-2021 н.р.;
- для початкового (короткого циклу), першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти з 2021-2022 н.р.

Положення розглянуто та затверджено рішенням вченої ради ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від 31.08.2020 р., протокол № 5

ЗРАЗОК

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНА ІННОВАТИКА»
на 2019 / 2020 навчальний рік**

Галузь знань – **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність – **073 «Менеджмент»**

Рівень вищої освіти – **третій (освітньо-науковий)**

Форма навчання – **денна та заочна**

Семестр, в якому викладається дисципліна – **2**

Дисципліна – **вибіркова**

Кількість годин за навчальним планом – **180 години / 6 кредити ЄКТС**

Загальна кількість годин	Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Форма підсумкового контролю
180	30	30	–	–	Екзамен

Викладач кафедри, який забезпечує проведення лекційних занять:

д.е.н., професор Гуторов О.І.

Викладач кафедри, який забезпечує проведення семінарських занять:

д.е.н., професор Гуторов О.І.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу здобувачі продовжують формувати інтегральну та спеціальні (фахові) компетентності, особисті та професійні уміння і навички, а саме: організаційно-економічні передумови розробки та впровадження стратегії нововведень, особливості стратегічного планування інновацій у системі планів підприємства, маркетинговий підхід до стратегічного планування інноваційної стратегії, форми і методи стимулювання інноваційної діяльності в організації, підходи до управління реалізацією інноваційних проектів, нормування ресурсів і нормування праці в інноваційній діяльності підприємств, корпоративну культуру як стратегічний інструмент підвищення ефективності інноваційної діяльності підприємства.

МЕТА КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – формування знань та вмінь щодо формування та реалізації стратегій інноваційного розвитку економічних систем, оволодіння методичними підходами щодо розробки, аналізу обґрунтування ефективних управлінських рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах в умовах невизначеності, ризику та конфлікту.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

– освоєння теоретичних основ розвитку і регулювання інноваційної діяльності, вивчення особливостей забезпечення життєздатності підприємств в умовах внутрішньої і зовнішньої конкуренції;

– розробка і послідовна реалізація програм розвитку підприємств;

– уміння йти на ризик у розумних межах і спроможність нівелювати вплив ризикових ситуацій на фінансове становище підприємств, механізм управління науково-технічним прогресом;

– впровадження нововведень (інновацій) як основи економічного росту, підвищення конкурентоздатності організацій і економіки в цілому.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

– понятійно-категоріальний апарат дисципліни;

– типи стратегії інноваційного розвитку та передумови їх реалізації;

- зміст, ознаки та особливості інноваційного розвитку, роль інновацій в розвитку економічних систем та підвищенні їх конкурентоспроможності;
- сучасні організаційні форми здійснення інноваційної діяльності, її основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників;
- методичні положення та інструментарій оцінювання рівнів інноваційного розвитку економічних суб'єктів;
- основи теорії інноваційної діяльності організації (підприємства);
- характер впливу чинників зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства на процес прийняття та реалізації управлінських рішень щодо інноваційної діяльності;
- призначення, принципи та алгоритм розробки стратегії інноваційного розвитку організації (підприємства);
- засади управління ресурсним забезпеченням інноваційно-інвестиційних проектів та методичні засади оцінювання результативності інвестування;

уміти:

- враховуючи стан економічного розвитку і специфіку діяльності суб'єкта господарювання, обґрунтовано оцінювати і вибирати найефективніші напрямки інноваційного розвитку, прийнятні з погляду зовнішніх і внутрішніх умов;
- генерувати та проводити попередній відбір комерційно привабливих інноваційних рішень з використанням методів генерації ідей;
- розробляти проект стратегії інноваційного розвитку організації (підприємства) та обґрунтовувати найбільш ефективний варіант її реалізації;
- обирати та застосовувати маркетингові інструменти, найбільш адекватні певному інноваційному процесу;
- виконувати аналіз і оцінку структури інвестицій при прийнятті рішень щодо фінансування проектів інноваційного розвитку суб'єктів господарювання;
- ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту;
- формувати інформаційну базу для управління інноваційним розвитком.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі набувають такі **компетентності:**

інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. Здатність організувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень;
- здатність оцінювати та забезпечувати високу якість виконаних робіт;
- генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї;
- комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень.

спеціальні компетентності:

- здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямку дослідження процесів управління та адміністрування;
- комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної управлінської науки.

Програмні результати навчання:

- вміння та навички генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення;

– вміння та навички здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження управління та менеджменту.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне та часткове формування відповідних компетентностей на ОНП «Менеджмент» (табл. 1).

Таблиця 1 – Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення здобувачами

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних наукових джерел. Здатність організувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Здатність оцінювати та забезпечувати високу якість виконаних робіт	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Комплексність у прийнятті обґрунтованих рішень	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямку дослідження процесів управління та адміністрування	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Комплексність у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної управлінської науки	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

Підготовка здобувачів з дисципліни «Стратегічна інноватика» потребує використання активних методів навчання, які наближують навчальний процес до реальних професійних ситуацій.

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є: лекції, семінарські та індивідуальні заняття, консультації.

Під час викладання лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації.

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності,

засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Лекція-візуалізація являє собою візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки (відео-лекція). Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування візуальних матеріалів, що переглядають.

Семінари - форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких аспіранти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, доповідей, дискусій тощо.

Під час проведення семінарських занять передбачено поєднання таких методів навчання, як ділові і дидактичні ігри, тренінги, дискусійні форми розгляду ситуацій, наукові семінари, дебатні турніри, реферативні читання, тестування.

Консультація - форма навчального заняття, при якій аспірант отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні консультації та екзаменаційні).

Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота здобувачів вищої освіти, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять.

Під час вивчення дисципліни здобувачі працюють з інформацією, спираючись на положення нормативно-правової бази з регулювання інноваційної діяльності, законодавства у інноваційній сфері та регулювання аграрного сектору економіки з використанням друкованих видань та мережі Інтернет, виступають з доповідями і презентаціями, моделюють формати стратегічного управління інноваційним розвитком на рівні підприємства, галузі, регіону, країни.

Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступи-інформування за темами семінарських занять; презентації за темами ІНДЗ.

Зміст дисципліни: Інноватика та її застосування в стратегічному управлінні підприємством. Стратегії інноваційного розвитку та бізнес-моделі інноваційної поведінки підприємства. Маркетингові аспекти стратегічного управління інноваціями. Національні інноваційні системи. Державне регулювання інноваційної діяльності. Інноваційний проект як форма реалізації стратегічних альтернатив. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними. Оцінка ефективності інновацій. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. особливості управління інноваційною діяльністю в аграрному секторі економіки

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва», «Положення про екзамен та заліки в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва», «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва».

Формування і оцінювання зазначених у табл.1 компетентностей досягається під час:

- виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації у межах курсу (оцінюється під час захисту ІНДЗ, екзамену);
- організації та планування самостійного навчання, виконання завдань (поточний та модульний контроль);
- професійного спілкування та участі в: лекціях, семінарах (поточний контроль, а саме оцінюється повнота і якість відповідей, активність і самостійність);

– ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює та регламентує інноваційну діяльність (поточний контроль, оцінювання ІНДЗ).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Відбувається у вигляді виконання письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів, а також здобувачі готують індивідуальні презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни відповідного блоку змістових модулів та за тематикою ІНДЗ (до 10 хвилин, зі слайдами).

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: повнота розкриття теми; якість інформації; самостійність та креативність.

Критерії оцінки ІНДЗ, презентацій надаються окремо.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння аспірантами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння аспірантом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

При оцінюванні знань і умінь на семестровому екзамені викладач дотримується таких правил:

Відмінно / А / 90-100 балів – навчальний матеріал засвоєно у повному обсязі, здобувач володіє необхідними знаннями і вміннями. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх, послідовно, зв'язано викладає матеріал, ілюструє теоретичні знання, наводить приклади, аналізує, грамотно оформлює свою відповідь.

Добре / В / 82-89 балів – відповідь здобувача виявляє розуміння матеріалу, правильне застосування знань і вмінь, необхідних для відповіді, але містять окремі незначні помилки і невеликі неточності.

Добре / С / 75-81 бал – здобувач розуміє матеріал, але помиляється у застосуванні вмінь і знань, необхідних для відповіді.

Задовільно / D / 66-74 бали – здобувач володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляються слабо.

Задовільно/ E / 60-65 – у засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності, відповіді неглибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка. При викладенні матеріалу відсутня послідовність і чіткість, мова бідна.

Незадовільно / FX / 35-59 – головний зміст навчального матеріалу не засвоєний, основні вміння не проявлені. Відповідь виявляє відсутність необхідних знань і вмінь, містить помилки, які спотворюють зміст навчального матеріалу.

Незадовільно / F/ 1-34 бали – здобувач не відповідає.

Підсумкова оцінка виставляється на основі суми набраних балів за результатами поточного, модульного та семестрового контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.